

KONINKRIJK BELGIË

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES 31.972/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

AVIS 31.972/1

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 12 juli 2001 door de Minister van Werkgelegenheid verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk", heeft op 6 december 2001 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par la Ministre de l'Emploi, le 12 juillet 2001, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 27 mars 1998 relatif aux services externes pour la prévention et la protection au travail", a donné le 6 décembre 2001 l'avis suivant :

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

Het om advies voorgelegde ontwerp beoogt diverse wijzigingen aan te brengen in het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk.

Die wijzigingen vinden rechtsgrond in de volgende artikelen van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk :

- artikel 40, § 3, dat de Koning opdraagt, enerzijds, de voorwaarden te bepalen waaronder en de nadere regelen volgens welke een externe dienst voor preventie en bescherming op het werk en een externe dienst voor technische controles op de werkplaats kunnen worden erkend en, anderzijds, de regels vast te stellen betreffende de organisatie, de opdrachten en het juridisch statuut van die diensten en betreffende de bekwaamheden van de preventieadviseurs;
- artikel 41, dat de Koning belast met het vaststellen van de maatregelen om de samenwerking te bevorderen tussen de verschillende afdelingen waaruit de interne of de externe dienst bestaat, tussen de interne en de externe dienst en tussen de externe diensten onderling.

ALGEMENE OPMERKING

1. De vraag rijst hoe bepaalde onderdelen van de ontworpen regeling zich verhouden tot de regeling die is opgenomen in het voorontwerp van wet "betreffende de bescherming van de preventieadviseurs", waarover de Raad van State, afdeling wetgeving, heden het advies 32.241/1 verleent.

2.1. De beide regelingen lijken op bepaalde punten onvoldoende op elkaar afgestemd.

.../...

Zo wordt in het ontworpen artikel 34 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 (artikel 14 van het voorliggende ontwerp) gerefereerd aan het verlies van het vertrouwen van de werknemers opdat de werkgever zou kunnen verzoeken om de vervanging van de preventieadviseur, doch wordt het verlies van dat vertrouwen in artikel 4 van het ontwerp 32.241/1 niet vermeld als zijnde één van de redenen waarom de werkgever de overeenkomst met de preventieadviseur kan beëindigen of hij hem kan verwijderen uit zijn functie. Vraag is of ook in artikel 4 van het wetsontwerp 32.241/1 niet beter aan het verlies van het vertrouwen van de werknemers wordt gerefereerd.

Waar in het voorliggende ontwerp bij herhaling "voorbehoud" wordt gemaakt voor de toepassing van artikel 79 van de wet van 4 augustus 1996 ⁽¹⁾, waarin onder meer de procedureregels worden beschreven die voor de arbeidsgerechten dienen te worden nageleefd ingeval een vordering wordt ingesteld tot beslechting van een geschil in verband met de voornoemde wet en haar uitvoeringsbesluiten, rijst de vraag of daarbij voldoende rekening is gehouden met de in het wetsontwerp 32.241/1 opgenomen regels met betrekking tot de procedure voor de arbeidsgerechten ⁽²⁾.

De in dat verband door de gemachtigde van de regering gegeven toelichting lijkt erop te wijzen dat de betrokken vraag negatief dient te worden beantwoord :

"De verwijzing naar artikel 79 van de welzijnswet heeft enkel tot doel uitdrukkelijk te bepalen dat de betrokken partijen steeds een beroep kunnen doen op de rechter om geschillen te beslechten. Dit kan eventueel beschouwd worden als de herhaling van een algemeen principe, dat evident is, zodat kan overwogen worden dit gedeelte van de bepaling weg te laten".

2.2. Sommige artikelen van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 die het voorliggende ontwerp beoogt te wijzigen of aan te vullen zullen, eenmaal de regeling die is opgenomen in het ontwerp 32.241/1 wet is geworden, niet of slechts ten dele meer van toepassing zijn. Dat is het geval voor artikel 32 van het vernoemde koninklijk besluit, dat artikel 12 van het voorliggende ontwerp beoogt aan te vullen. De gemachtigde van de regering is zich daarvan bewust en heeft, specifiek voor wat artikel 12 van het voorliggende ontwerp betreft, het volgende verduidelijkt :

⁽¹⁾ Zie de artikelen 5, 12, 13 en 14 van het ontwerp.

⁽²⁾ Die vraag wordt opgeworpen afgezien van de vaststelling dat het inschrijven van dergelijk "voorbehoud" in het ontwerp geen aanbeveling verdient omdat ermee de indruk zou kunnen worden gewekt dat de Koning de toepasselijkheid van wetsbepalingen kan regelen, wat in het gegeven geval niet zo is.

"Wanneer het wetsontwerp 32.241/1 wet zal geworden zijn, zal de procedure als bedoeld in artikel 32 nog enkel van toepassing zijn wanneer er geen akkoord is omtrent de aanduiding of de vervanging van de preventieadviseur (onder vervanging verstaat men het feit dat iemand de preventieadviseur vervangt zonder dat dit impliceert dat deze preventieadviseur zijn functie in het geheel niet meer kan uitoefenen). In geval van verwijdering uit de functie geldt dan uiteraard de nieuwe wet. In afwachting dat dit wetsontwerp wordt goedgekeurd is het evenwel zinvol uitdrukkelijk te voorzien in een procedure".

Het valt te betwijfelen of het een voor de rechtszekerheid gunstige werkwijze is om, in een koninklijk besluit, bepalingen op te nemen waarvan aan de toepassing gedeeltelijk en impliciet een einde zal worden gesteld als gevolg van de inwerkingtreding van een wet die bepaalde aspecten van de heden in het koninklijk besluit opgenomen regeling - zijnde die met betrekking tot de verwijdering van de preventieadviseurs uit hun functie - behandelt.

Minstens zou op een meer expliciete - en bijgevolg meer duidelijke - wijze moeten worden tot uitdrukking gebracht in welke mate de artikelen 32 tot 34 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 nog van toepassing zullen zijn na de inwerkingtreding van de regeling die inzake de bescherming van de preventieadviseurs is opgenomen in het wetsontwerp 32.241/1.

Daarbij kan men zich afvragen of de toegankelijkheid van de regelgeving er niet mee zou zijn gebaat indien bepaalde procedureregels, die uitsluitend zullen voorkomen in de vernoemde artikelen 32 tot 34 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998, mede zouden worden geïntegreerd in de wettelijke regeling waarvan sprake. Dat is in het bijzonder het geval voor de regels inzake de procedure voor de met het toezicht belaste ambtenaar.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Rekening houdend met wat is opgemerkt omtrent de rechtsgrond van het ontwerp, vervange men op het einde van het eerste lid van de aanhef de woorden "inzonderheid op artikel 40, § 3" door de woorden "inzonderheid op de artikelen 40, § 3, en 41".

2. Men redigere het lid van de aanhef waarin wordt verwezen naar het advies van de Raad van State als volgt :

"Gelet op advies 31.972/1 van de Raad van State, gegeven op 6 december 2001;".

Artikel 1

1. In het ontworpen artikel 2, derde lid, van het koninklijk besluit van 27 maart 1998, schrijve men "... est située sur le territoire d'une communauté pour laquelle ...".

2. Teneinde er geen twijfel over te laten bestaan dat het ontworpen artikel 2, vierde lid, geen afbreuk doet aan de mogelijkheid voor de werkgever om voor "specifieke problemen" een beroep te doen op andere diensten of instellingen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 4, vierde lid, van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de interne Dienst voor preventie en bescherming op het werk, kan worden overwogen het betrokken lid te laten aanvangen als volgt :

"In afwijking van het eerste lid en onverminderd de mogelijkheid waarin artikel 4, vierde lid, van het in het eerste lid genoemde koninklijk besluit van 27 maart 1998 ten aanzien van de werkgever voorziet, mag deze een beroep doen op ...".

Artikel 5

1. Wat de verwijzing betreft naar "de bepalingen van artikel 79 van de wet" in het ontworpen artikel 15, vierde lid, mag worden volstaan met een verwijzing naar de algemene opmerking onder 2.1. Hetzelfde geldt voor de ontworpen bepalingen onder de artikelen 12, 13 en 14 van het ontwerp, in de mate deze eveneens refereren aan artikel 79 van de wet.

2. In zowel de Nederlandse als de Franse tekst van de ontworpen bepalingen onder artikel 5 van het ontwerp dient op een meer uniforme manier melding te worden gemaakt van de "raad van bestuur", wat de schrijfwijze - en in het bijzonder het gebruik van hoofd- en kleine letters - betreft.

Deze opmerking geldt voor nog andere artikelen van het ontwerp waarin van de "raad van bestuur" melding wordt gemaakt (zie onder meer artikel 14 van het ontwerp).

3. Aansluitend op wat wordt bepaald in het ontworpen artikel 15, zevende lid, kan worden overwogen om in het ontworpen achtste lid te schrijven "... binnen een termijn van dertig dagen na de ontvangst van de kennisgeving, vooraleer hij de beslissing neemt".

Artikel 9

In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 25, vijfde lid, moet worden geschreven "door de wet en haar uitvoeringsbesluiten" in plaats van "door de wet en zijn uitvoeringsbesluiten".

Artikel 13

In het ontworpen artikel 33, vierde lid, is er een gebrek aan overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst. Waar in de Nederlandse tekst van "het adviescomité" melding wordt gemaakt, heeft de Franse tekst het over "la commission de suivi". Deze discordantie moet worden verholpen.

Artikel 16

De tweede zin van het ontworpen artikel 37, eerste lid, overlapt het bepaalde in het ontworpen artikel 36, derde lid (artikel 15, 2°, van het ontwerp), en wordt om die reden best geschrapt.

Dezelfde opmerking kan bij het ontworpen artikel 39, § 2, eerste lid, tweede zin (artikel 18 van het ontwerp), en bij het ontworpen artikel 40, § 2, eerste lid, tweede zin (artikel 19 van het ontwerp) worden gemaakt.

Artikel 17

1. Het ontworpen artikel 38, tweede lid, bepaalt dat de beslissing in verband met de erkenning "met redenen omkleed" moet zijn.

Ermee rekening houdend dat de betrokken beslissingen individuele beslissingen zijn waarop de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen van toepassing is, verdient het geen aanbeveling om in het ontworpen artikel 38, tweede lid, te refereren aan de formele motiveringsverplichting, aangezien erdoor de indruk wordt gewekt dat, indien die referentie niet zou worden opgenomen in het ontwerp, de betrokken beslissingen niet formeel zouden moeten worden gemotiveerd, wat uiteraard niet verenigbaar zou zijn met de genoemde wet van 29 juli 1991.

In zoverre in het ontworpen artikel 38, tweede lid, van het ontwerp wordt geëxpliciteerd dat de betrokken beslissingen met redenen dienen te zijn omkleed, is die bepaling tegelijk overbodig en misleidend omdat de indruk wordt geschapen dat andere beslissingen met betrekking tot welke het ontwerp niet bepaalt dat ze met redenen moeten zijn omkleed, niet formeel zouden moeten worden gemotiveerd.

Dezelfde conclusie geldt voor andere artikelen van het ontwerp waarin met betrekking tot handelingen met een individuele strekking wordt bepaald dat deze "met redenen omkleed" of "gemotiveerd" dienen te worden (zie onder meer het ontworpen artikel 39, § 2, tweede lid).

2. In het ontworpen artikel 38, vierde lid, wordt bepaald dat, bij een ongunstige beslissing, de aanvrager een nieuwe erkenningsaanvraag kan indienen overeenkomstig artikel 36 van het koninklijk besluit. Omdat het bestaan van de mogelijkheid van een nieuwe erkenningsvraag zodanig evident is dat ze niet hoeft te worden bevestigd in een normatieve tekst, wordt het betrokken lid beter uit het ontwerp weggelaten.

Om dezelfde reden worden ook het zesde lid van het ontworpen artikel 39, § 3 (artikel 18 van het ontwerp), en het zesde lid van het ontworpen artikel 40, § 3 (artikel 19 van het ontwerp) beter uit het ontwerp gelicht.

Artikelen 18 en 19

1. Artikel 18 van het ontwerp strekt tot het vervangen van artikel 39 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998; artikel 19 van het ontwerp beoogt artikel 40 van het genoemde koninklijk besluit te vervangen.

Gelet op de draagwijdte van zowel de nieuwe, als de te vervangen artikelen, zou het meer in overeenstemming zijn met de legistieke gebruiken indien artikel 39 van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 zonder meer zou worden opgeheven en de ontworpen bepaling onder artikel 18 van het ontwerp zou worden opgenomen in het te vervangen artikel 40 van het voornoemde koninklijk besluit, dat momenteel dezelfde aangelegenheid regelt als in artikel 18 van het ontwerp het geval is.

De ontworpen bepaling onder artikel 19 van het ontwerp kan dan worden ondergebracht in een nieuw in te voegen artikel 40bis van het koninklijk besluit van 27 maart 1998.

2. Uit het ontworpen artikel 39, § 1, derde lid, 2° en 3°, valt af te leiden dat de betrokken documenten en inlichtingen betrekking dienen te hebben op een tijdsperiode waarvan de afloop samenvalt met de uiterste datum voor het indienen van de hernieuwingsaanvraag en die wordt vermeld in het ontworpen artikel 39, § 1, tweede lid (één jaar voor het verstrijken van de termijn van vijf jaar, bedoeld in het eerste lid). Het is de vraag of dergelijke regeling voldoende werkbaar zal zijn in de praktijk en of de in het ontworpen artikel 39, § 1, derde lid, bedoelde documenten en inlichtingen niet op een meer passende termijn dienen te worden betrokken.

Dezelfde opmerking geldt voor het ontworpen artikel 41, eerste lid (artikel 20 van het ontwerp).

3. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 39, § 2, tweede lid, dient het woord "verlenging" te worden vervangen door het woord "hernieuwing".

Dezelfde correctie dient te worden aangebracht in de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 40, § 2, tweede lid (artikel 19 van het ontwerp).

4. Luidens het ontworpen artikel 40, § 1, eerste lid (artikel 19 van het ontwerp), moeten de bij de ministeriële besluiten van 5 januari 2000 en 1 februari 2000 erkende externe diensten vóór 31 december 2001 een aanvraag tot hernieuwing van de erkenning indienen.

De gemachtigde van de regering verduidelijkt in dat verband wat volgt :

"De thans bestaande situatie vloeit voort uit het feit dat de huidige externe diensten voor preventie en bescherming op het werk een omvorming zijn van de vroegere interbedrijfsgeneeskundige diensten. Deze diensten beantwoordden op het ogenblik van hun erkenning nog niet aan alle voorwaarden bepaald in het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk. Daarom werd hen op grond van artikel 50 van dat besluit een tijdelijke erkenning verleend voor een duur van twee jaar. De geldigheidsduur van deze erkenningen verstreek in principe op 31 december 2001, maar werd op reglementaire wijze verlengd tot 31 december 2002 door het koninklijk besluit van 12 juni 2001 tot verlenging van de termijn waarvoor de erkenning werd verleend aan de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk (B.S. 4 juli 2001). In toepassing van dat besluit moeten deze diensten uiterlijk op 31 december 2001 de hernieuwing vragen van hun erkenning. De lopende erkenningen worden aldus geëerbiedigd, maar de termijn loopt af, zodat er een hernieuwing moet gevraagd worden.

Onder de vroegere wetgeving was het evenwel onduidelijk hoe deze hernieuwing moest gevraagd worden en welke procedure er van toepassing was. Het was immers niet duidelijk of het in dat geval ging om een eerste aanvraag (toepassing van de vroegere artikelen 36 tot 39) of om een verlenging van de erkenning (toepassing van het vroegere artikel 40, tweede tot tiende lid). Daarom wordt thans voorzien in een aparte procedure".

Indien de regering zou overwegen om de uiterste indieningsdatum, vermeld in het ontworpen artikel 40, § 1, eerste lid, in de tijd op te schuiven, zou in het heden om advies voorgelegde ontwerp tevens best een wijzigingsbepaling worden opgenomen van het koninklijk besluit van 12 juni 2001 waaraan door de gemachtigde van de regering in zijn toelichting wordt gerefereerd.

.../...

5. De Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 40, § 2, vierde lid, moet worden gecorrigeerd door op het einde ervan te schrijven "..., uitgevoerd met toepassing van de artikelen 15, vierde lid, en 33" in plaats van "..., uitgevoerd in toepassing van de artikelen 5, 4de lid en 33".

Artikel 20

1. In het ontworpen artikel 41, eerste lid, wordt tevens best uitdrukkelijk bepaald dat de "aanvraag" van de verdere hernieuwing van de erkenning overeenkomstig artikel 39 moet gebeuren.

2. In het ontworpen artikel 41, tweede lid, wordt de zinsnede "faites aux services externes", in de Franse tekst, niet weergegeven in de Nederlandse tekst.

Artikel 22

Op het einde van de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 43 schrijven men "... of die noodzakelijk zijn voor het toezicht op de naleving van dit besluit" in plaats van "... of die van noodzakelijk zijn voor het toezicht op de naleving van dit besluit".

Artikel 23

1. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 44, tweede lid, 1°, dient het woord "verlenging" te worden vervangen door het woord "hernieuwing".

In dezelfde bepaling moet - steeds wat de Nederlandse tekst betreft - het woord "sectorale" worden vervangen door het woord "sectoriële", dat reeds in artikel 4, derde lid, van het koninklijk besluit van 27 maart 1998 voorkomt.

2. Een wijzigingsbepaling mag niet tot doel hebben artikelen of onderdelen ervan te verplaatsen of te vernummernen, omdat zulks moeilijkheden kan opleveren wanneer in andere regelingen naar die artikelen wordt verwezen. Artikel 23, c) (lees : artikel 23, 3°) ⁽³⁾, van het ontwerp dient om die reden te worden geschrapt.

Artikel 24

In de Nederlandse tekst van de ontworpen bepaling onder artikel 24, 2°, van het ontwerp, vervange men het woord "verlengd" door het woord "hernieuwd".

Artikel 25

1. In de Franse tekst van het ontworpen artikel 46, § 1, eerste lid, moet de laatste zin aanvangen als volgt : "Le vice-président n'a ...".

2. In de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 46, § 1, tweede lid, vervange men de woorden "en de helft van de leden die de werkgevers vertegenwoordigen" door de woorden "en de helft van de stemgerechtigde leden die de werkgevers vertegenwoordigen".

Artikel 27

Artikel 27 van het ontwerp dient te worden vervolledigd met de vermelding van de datum van inwerkingtreding van de ontworpen regeling. Rekening houdend met de draagwijdte van deze laatste, dient die datum in de toekomst te zijn gesitueerd.

⁽³⁾ Artikel 23 van het ontwerp dient, zoals het vanuit wetgevingstechnisch oogpunt hoort, te worden onderverdeeld in 1°, 2° en 3°, in plaats van in a), b) en c).

PORTEE ET FONDEMENT LEGAL DU PROJET

Le projet soumis pour avis entend apporter diverses modifications à l'arrêté royal du 27 mars 1998 relatif aux services externes pour la prévention et la protection au travail.

Ces modifications trouvent leur fondement légal dans les articles suivants de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail :

- l'article 40, § 3, qui charge le Roi, d'une part, de déterminer les conditions et les modalités selon lesquelles un service externe pour la prévention et la protection au travail et un service externe pour les contrôles techniques sur le lieu de travail peuvent être agréés et, d'autre part, de fixer les règles concernant l'organisation, les missions et le statut juridique de ces services, ainsi que celles concernant les compétences des conseillers en prévention;
- l'article 41 qui charge le Roi d'arrêter les mesures en vue de promouvoir la coopération entre les différentes sections composant le service interne ou externe, entre le service interne et le service externe et les services externes entre eux.

OBSERVATION GENERALE

1. La question se pose de savoir quel est le rapport entre certaines parties du régime en projet et le régime prévu dans l'avant-projet de loi "portant protection des conseillers en prévention" sur lequel le Conseil d'Etat, section de législation, émet ce jour l'avis 32.241/1.

2.1. La concordance entre ces deux régimes paraît ne pas être suffisante à certains égards.

.../...

Ainsi, l'article 34, en projet, de l'arrêté royal du 27 mars 1998 (article 14 du présent projet) fait référence à la perte de confiance des travailleurs afin que l'employeur puisse demander le remplacement du conseiller en prévention, alors que l'article 4 du projet 32.241/1 ne mentionne pas cette perte de confiance comme constituant l'un des motifs pour lesquels l'employeur peut mettre fin au contrat du conseiller en prévention ou l'écarter de sa fonction. La question se pose dès lors de savoir s'il ne vaudrait pas mieux que l'article 4 du projet de loi 32.241/1 fasse également référence à la perte de confiance des travailleurs.

Le présent projet émettant plusieurs fois des "réserves" quant à l'application de l'article 79 de la loi du 4 août 1996 ⁽⁴⁾, qui définit notamment les règles de procédure à observer devant les juridictions du travail lorsque celles-ci sont saisies d'une action tendant à trancher un différend relatif à la loi précitée ou à ses arrêtés d'exécution, la question se pose de savoir s'il a suffisamment été tenu compte des règles de procédure devant les juridictions du travail énoncées dans le projet de loi 32.241/1 ⁽⁵⁾.

Les précisions données à cet égard par le délégué du gouvernement paraissent indiquer que cette question appelle une réponse négative :

"De verwijzing naar artikel 79 van de welzijnswet heeft enkel tot doel uitdrukkelijk te bepalen dat de betrokken partijen steeds een beroep kunnen doen op de rechter om geschillen te beslechten. Dit kan eventueel beschouwd worden als de herhaling van een algemeen principe, dat evident is, zodat kan overwogen worden dit gedeelte van de bepaling weg te laten".

2.2. Une fois le régime prévu dans le projet 32.241/1 devenu loi, certains articles de l'arrêté royal du 27 mars 1998 que le présent projet entend modifier ou compléter, ne seront plus applicables ou ne le seront plus qu'en partie. C'est le cas pour l'article 32 de

(4) Voir les articles 5, 12, 13 et 14 du projet.

(5) Il y a lieu de relever en outre que l'insertion d'une telle "réserve" dans le projet n'est pas recommandée, celle-ci pouvant donner à penser que le Roi est habilité à régler l'applicabilité de dispositions légales, ce qui n'est pas le cas en l'occurrence.

l'arrêté royal précité que l'article 12 du présent projet entend compléter. Le délégué du gouvernement en a bien conscience et a expliqué ce qui suit en ce qui concerne précisément l'article 12 du présent projet :

"Wanneer het wetsontwerp 32.241/1 wet zal geworden zijn, zal de procedure als bedoeld in artikel 32 nog enkel van toepassing zijn wanneer er geen akkoord is omtrent de aanduiding of de vervanging van de preventieadviseur (onder vervanging verstaat men het feit dat iemand de preventieadviseur vervangt zonder dat dit impliceert dat deze preventieadviseur zijn functie in het geheel niet meer kan uitoefenen). In geval van verwijdering uit de functie geldt dan uiteraard de nieuwe wet. In afwachting dat dit wetsontwerp wordt goedgekeurd is het evenwel zinvol uitdrukkelijk te voorzien in een procedure".

Il est permis de douter qu'il s'agisse d'un procédé favorable à la sécurité juridique d'énoncer, dans un arrêté royal, des dispositions qui, implicitement, ne seront en partie plus applicables consécutivement à l'entrée en vigueur d'une loi réglant certains aspects du régime actuellement énoncé dans l'arrêté royal, à savoir les règles concernant l'écartement des conseillers en prévention de leur fonction.

Il y aurait lieu à tout le moins de formuler de manière plus explicite - et partant avec davantage de clarté - dans quelle mesure les articles 32 à 34 de l'arrêté royal du 27 mars 1998 seront encore applicables après l'entrée en vigueur du régime portant protection des conseillers en prévention prévu dans le projet de loi 32.241/1.

On peut en outre se poser la question de savoir si la réglementation ne serait pas plus accessible si certaines règles de procédure, qui figureront exclusivement dans les articles 32 à 34 précités de l'arrêté royal du 27 mars 1998, étaient intégrées dans le régime légal en question. C'est particulièrement vrai pour les règles de procédure applicables au fonctionnaire chargé de la surveillance.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

1. Compte tenu de l'observation concernant le fondement légal du projet, il y aurait lieu, à la fin du premier alinéa du préambule, de remplacer les mots "notamment l'article 40, § 3" par les mots "notamment les articles 40, § 3, et 41".

.../...

2. On rédigera l'alinéa du préambule qui fait référence à l'avis du Conseil d'Etat comme suit :

"Vu l'avis 31.972/1 du Conseil d'Etat, donné le 6 décembre 2001;"

Article 1er

1. A l'article 2, alinéa 3, en projet, de l'arrêté royal du 27 mars 1998, on écrira "... est située sur le territoire d'une communauté pour laquelle ...".

2. Afin de ne laisser subsister aucun doute sur le fait que l'article 2, alinéa 4, en projet, ne porte pas préjudice à la possibilité pour l'employeur de faire appel à d'autres services ou institutions pour des "problèmes spécifiques", conformément à l'article 4, alinéa 4, de l'arrêté royal du 27 mars 1998 relatif au service interne pour la prévention et la protection au travail, il peut être envisagé de rédiger le début de l'alinéa concerné comme suit :

"Par dérogation à l'alinéa 1er et sans préjudice de la possibilité que lui offre l'article 4, alinéa 4, de l'arrêté royal du 27 mars 1998 cité à l'alinéa 1er, l'employeur peut faire appel à ...".

Article 5

1. En ce qui concerne la référence que l'article 15, alinéa 4, en projet fait aux "dispositions de l'article 79 de la loi", la section de législation renvoie à l'observation générale sous 2.1. Il en va de même pour les dispositions en projet prévues aux articles 12, 13 et 14 du projet dans la mesure où celles-ci font également référence à l'article 79 de la loi.

2. Tant dans le texte français que dans le texte néerlandais des dispositions en projet à l'article 5 du projet, il y a lieu d'orthographier le "conseil d'administration" de manière plus uniforme, notamment en ce qui concerne l'emploi des majuscules et des minuscules.

D'autres articles du projet faisant référence au "conseil d'administration" appellent la même observation (voir entre autres l'article 14 du projet).

3. Conformément à ce que dispose l'article 15, alinéa 7, en projet, il peut être envisagé d'écrire à l'alinéa 8, en projet "... dans un délai de trente jours à dater de la réception de la notification, avant de prendre la décision".

Article 9

Dans le texte néerlandais de l'article 25, alinéa 5, en projet, il y a lieu d'écrire "door de wet en haar uitvoeringsbesluiten" au lieu de "door de wet en zijn uitvoeringsbesluiten".

Article 13

A l'article 33, alinéa 4, en projet, la concordance entre le texte français et le texte néerlandais laisse à désirer. Les mots "la commission de suivi" ont pour équivalent, en néerlandais, "het adviescomité". Il s'impose de supprimer cette discordance.

Article 16

Mieux vaudrait supprimer la deuxième phrase de l'article 37, alinéa 1er, en projet, dès lors qu'elle fait double emploi avec l'article 36, alinéa 3, en projet (article 15, 2°, du projet).

L'article 39, § 2, alinéa 1er, deuxième phrase, en projet (article 18 du projet) et l'article 40, § 2, alinéa 1er, deuxième phrase, en projet (article 19 du projet), appellent la même observation.

Article 17

1. L'article 38, alinéa 2, en projet, dispose que la décision d'agrément "est motivée".

Compte tenu du fait que les décisions concernées sont des décisions individuelles soumises à l'application de la loi du 29 juillet 1991 relative à la motivation formelle des actes administratifs, il n'est pas recommandé de faire état, à l'article 38, alinéa 2, en projet, de l'obligation de motivation formelle dès lors que cela pourrait donner à penser qu'à défaut de pareille mention dans le projet, les décisions en question ne devraient pas être motivées de manière formelle, ce qui ne serait évidemment pas conciliable avec la loi du 29 juillet 1991 précitée.

Dans la mesure où il précise que les décisions en question doivent être motivées, l'article 38, alinéa 2, en projet, est à la fois superflu et équivoque dès lors qu'il donne à penser que d'autres décisions concernant lesquelles le projet ne précise pas qu'elles doivent être motivées, ne devraient pas faire l'objet d'une motivation formelle.

La même conclusion vaut pour d'autres articles du projet disposant à l'égard d'actes de portée individuelle qu'ils doivent être "motivés" (voir entre autres l'article 39, § 2, alinéa 2, en projet).

2. L'article 38, alinéa 4, en projet, dispose qu'en cas de décision défavorable, le demandeur peut introduire une nouvelle demande d'agrément conformément à l'article 36 de l'arrêté royal. La possibilité d'introduire une nouvelle demande d'agrément est à ce point évidente qu'elle ne requiert pas d'être confirmée dans un texte normatif; dès lors, l'alinéa en question serait mieux omis du projet.

Pour le même motif, mieux vaudrait omettre également du projet l'alinéa 6 de l'article 39, § 3, en projet (article 18 du projet) et l'alinéa 6 de l'article 40, § 3, en projet (article 19 du projet).

Articles 18 et 19

1. L'article 18 du projet entend remplacer l'article 39 de l'arrêté royal du 27 mars 1998; l'article 19 du projet vise à remplacer l'article 40 de cet arrêté royal.

Vu la portée tant des nouveaux articles que des articles qui seront remplacés, il serait plus conforme à l'usage légistique de simplement abroger l'article 39 de l'arrêté royal du 27 mars 1998 et d'incorporer la disposition en projet prévue à l'article 18 du projet dans l'article 40 à remplacer de l'arrêté royal précité, qui règle actuellement la même matière que l'article 18 du projet.

La disposition en projet prévue à l'article 19 du projet peut être incorporée dans un nouvel article 40bis qui sera inséré dans l'arrêté royal du 27 mars 1998.

2. Il se déduit de l'article 39, § 1er, alinéa 3, 2° et 3°, en projet, que les documents et renseignements en question doivent porter sur une période dont l'expiration coïncide avec la date limite d'introduction de la demande de renouvellement et qui est mentionnée à l'article 39, § 1er, alinéa 2, en projet (un an avant l'expiration de la période de cinq ans visée à l'alinéa 1er). La question se pose de savoir si pareil régime sera suffisamment opérant dans la pratique et si les documents et renseignements visés à l'article 39, § 1er, alinéa 3, en projet, ne devraient pas se rapporter à une période plus appropriée.

L'article 41, alinéa 1er, en projet, appelle la même observation (article 20 du projet).

3. Dans le texte néerlandais de l'article 39, § 2, alinéa 2, en projet, il y a lieu de remplacer le mot "verlenging" par "hernieuwing".

.../...

La même correction s'impose dans le texte néerlandais de l'article 40, § 2, alinéa 2, en projet (article 19 du projet).

4. Selon l'article 40, § 1er, alinéa 1er, en projet (article 19 du projet), les services externes agréés par les arrêtés ministériels des 5 janvier 2000 et 1er février 2000 doivent introduire une demande de renouvellement d'agrément avant le 31 décembre 2001.

A cet égard, le délégué du gouvernement a précisé ce qui suit :

"De thans bestaande situatie vloeit voort uit het feit dat de huidige externe diensten voor preventie en bescherming op het werk een omvorming zijn van de vroegere interbedrijfsgeneeskundige diensten. Deze diensten beantwoordden op het ogenblik van hun erkenning nog niet aan alle voorwaarden bepaald in het koninklijk besluit van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk. Daarom werd hen op grond van artikel 50 van dat besluit een tijdelijke erkenning verleend voor een duur van twee jaar. De geldigheidsduur van deze erkenningen verstreek in principe op 31 december 2001, maar werd op reglementaire wijze verlengd tot 31 december 2002 door het koninklijk besluit van 12 juni 2001 tot verlenging van de termijn waarvoor de erkenning werd verleend aan de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk (B.S. 4 juli 2001). In toepassing van dat besluit moeten deze diensten uiterlijk op 31 december 2001 de hernieuwing vragen van hun erkenning. De lopende erkenningen worden aldus geëerbiedigd, maar de termijn loopt af, zodat er een hernieuwing moet gevraagd worden.

Onder de vroegere wetgeving was het evenwel onduidelijk hoe deze hernieuwing moest gevraagd worden en welke procedure er van toepassing was. Het was immers niet duidelijk of het in dat geval ging om een eerste aanvraag (toepassing van de vroegere artikelen 36 tot 39) of om een verlenging van de erkenning (toepassing van het vroegere artikel 40, tweede tot tiende lid). Daarom wordt thans voorzien in een aparte procedure".

Dans l'hypothèse où le gouvernement envisagerait de différer la date limite d'introduction mentionnée à l'article 40, § 1er, alinéa 1er, en projet, mieux vaudrait incorporer dans le présent projet soumis pour avis une disposition modificative de l'arrêté royal du 12 juin 2001 auquel le délégué du gouvernement fait référence dans ses commentaires.

5. Il y a lieu de corriger le texte néerlandais de l'article 40, § 2, alinéa 4, en projet, en écrivant à la fin de celui-ci "..., uitgevoerd met toepassing van de artikelen 15, vierde lid, en 33" au lieu de "..., uitgevoerd in toepassing van de artikelen 5, 4de lid en 33".

Article 20

1. Mieux vaudrait en outre que l'article 41, alinéa 1er, en projet, dispose formellement que la "demande" de tout nouveau renouvellement de l'agrément doit se faire conformément à l'article 39.

2. A l'article 41, alinéa 2, en projet, le segment de phrase "faites aux services externes" n'a pas d'équivalent dans le texte néerlandais.

Article 22

A la fin du texte néerlandais de l'article 43, en projet, on écrira "... of die noodzakelijk zijn voor het toezicht op de naleving van dit besluit" au lieu de "... of die van noodzakelijk zijn voor het toezicht op de naleving van dit besluit".

Article 23

1. Dans le texte néerlandais de l'article 44, alinéa 2, 1°, en projet, il y a lieu de remplacer le mot "verlenging" par le mot "hernieuwing".

Toujours en ce qui concerne le texte néerlandais de la même disposition, il y a lieu de remplacer le mot "sectorale" par le mot "sectoriële" qui figure déjà à l'article 4, alinéa 3, de l'arrêté royal du 27 mars 1998.

2. Il faut éviter qu'un texte modificatif n'ait pour objet de déplacer des articles ou des parties de ceux-ci, ou d'en changer le numérotage, ces modifications pouvant entraîner des difficultés eu égard aux références qui seraient faites à ces articles dans d'autres textes. Pour ce motif, il y a lieu de supprimer l'article 23, c) (lire : article 23, 3°) ⁽⁶⁾, du projet.

Article 24

Dans le texte néerlandais de la disposition en projet prévue à l'article 24, 2°, du projet, on remplacera le mot "verlengd" par "hernieuwd".

Article 25

1. A l'article 46, § 1er, alinéa 1er, en projet, il y a lieu de rédiger le début du texte français de la dernière phrase comme suit : "Le vice-président n'a ...".

2. Dans le texte néerlandais de l'article 46, § 1er, alinéa 2, en projet, on remplacera les mots "en de helft van de leden die de werkgevers vertegenwoordigen" par les mots "en de helft van de stemgerechtigde leden die de werkgevers vertegenwoordigen".

Article 27

Il y a lieu de compléter l'article 27 du projet en indiquant la date d'entrée en vigueur du régime en projet. Compte tenu de la portée de ce dernier, cette date doit se situer dans le futur.

⁽⁶⁾ Conformément à l'usage légistique, il y a lieu de remplacer la subdivision de l'article 23 du projet en a), b) et c) par une subdivision en 1°, 2° et 3°.

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren
Messieurs

M. VAN DAMME,

kamervoorzitter,
président de chambre,

J. BAERT,
J. SMETS,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

G. SCHRANS,
A. SPRUYT,

assessoren van de afdeling wetgeving,
assesseurs de la section de législation,

Mevrouw
Madame

A. BECKERS,

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. M. VAN DAMME.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. WEEKERS, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld door de H. E. VANHERCK, referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

Le rapport a été présenté par M. B. WEEKERS, auditeur adjoint. La note du Bureau de coordination a été rédigée par M. E. VANHERCK, référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT,

A. BECKERS

M. VAN DAMME